

Elementer til brobygning mellem forskning og praksis

Tour de Force set fra arbejdsmiljørådgivervinkel

NFA webinar d. 25. juni 2020

ah/25-06-2020

Hvordan ser vi arbejdsmiljørådgivernes rolle som brobygger mellem forskning og praksis?

Arbejdsmiljørådgivernes rolle som brobygger mellem forskning og praksis. Oplægget tager afsæt i erfaringer og konklusioner fra PERMA-projektet, hvor arbejdsmiljørådgivere var med til at udpege områder, hvor der er størst behov for forskningsbaserede anbefalinger, og til at udvikle anbefalinger med afsæt i deres praktiske erfaringer.

Del I: Om brobygning og brobyggere

Indflyvning til temaet ”videnbrobygning” og ”videnbrobyggere”

Vi ønsker at bygge bro mellem forskningsbaseret teoretisk viden og praksis – dvs. den eksisterende arbejdsmiljøindsats (eller mangel på samme) i landets virksomheder.

Metaforen ”brobygning” inviterer til at bruge lidt tid på at undersøge, hvad der kræves for at bygge en fysisk bro. Den ultrakorte fasebeskrivelse af processen:

ah/25-06-2020

I **idefasen** gennemføres de første skitser, analyser og overvejelser om broen. I denne fase indgår især ingeniører indenfor de relevante discipliner, som udformer rammerne for projektet.

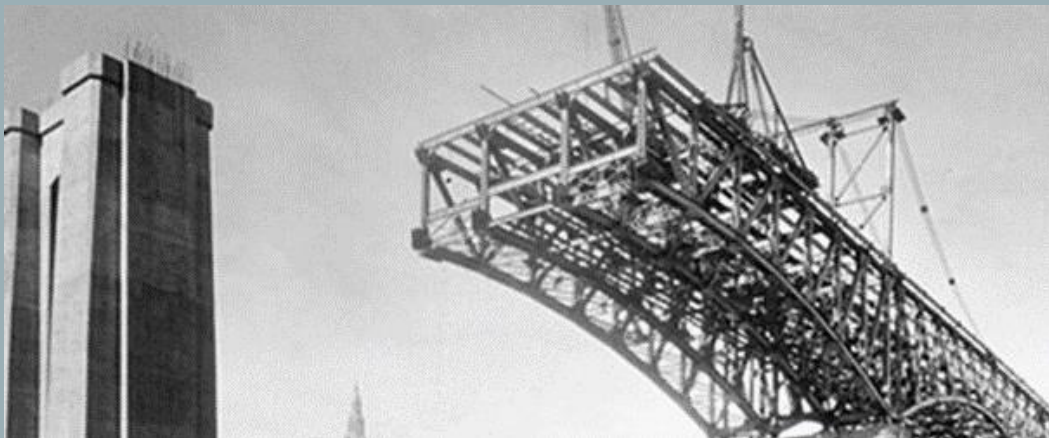
I **programfasen** spiller ingeniørerne en central rolle i udformningen af byggeprogram, med beskrivelse af funktion, kvalitet, arbejdsmiljø m.m.

I **forslagsfasen** omsættes kvalitetskravene til tekniske specifikationer.

Og i **projektfasen** udformes detaljerede beskrivelser og beregninger, som danner grundlag for entreprenørerne omsætning af det teoretiske projekt til en praktisk realitet.

I **udførelsesfasen** bygges broen af faglærte og ufaglærte medarbejdere. Kvalitetskontrol gennemføres løbende af kompetente medarbejdere med den nødvendige, tekniske ekspertise.

Kompetencer og kvalifikationer på alle niveauer er afgørende i brobygning

Læs mere her:

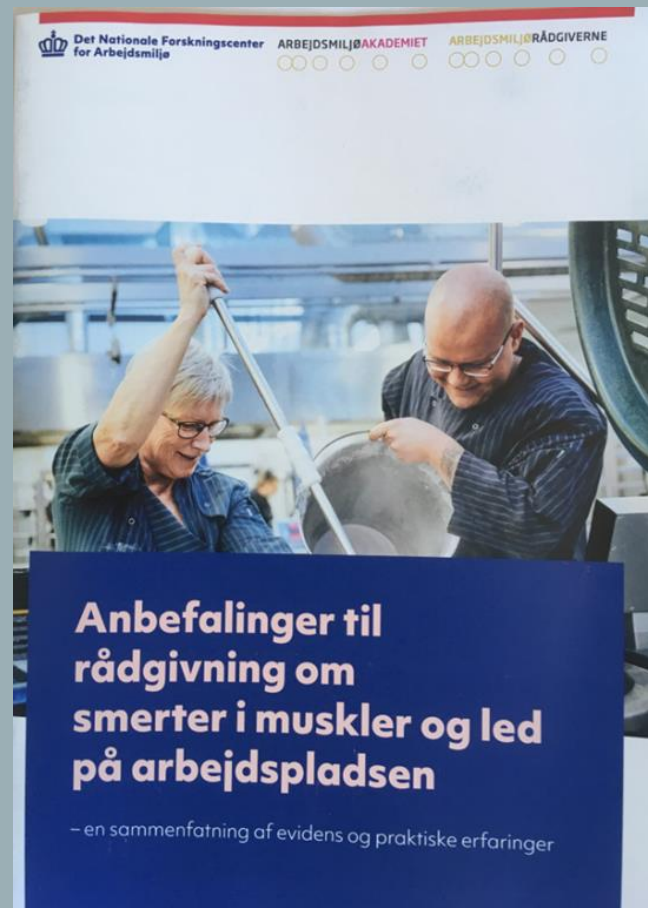
”Mobilisering af forskningsbaseret viden om arbejdsmiljø - Bedre sammenhæng mellem forskning og praksis”

Ulrik Gensby (red.), Hans Jørgen Limborg, Johnny Dyreborg, Elizabeth Bengtsen og Per Åkesson Malmros
Roskilde Universitetsforlag 2020

Opsummering på del I

- Fysisk brobygning er et eksempel på omsætning af forskningsbaseret viden, som kombineres med praktisk erfaring og -færdigheder
- For at bygge en bro, skal der være en bestiller
- Brobygning baseres både på teoretisk viden og på indhøstede erfaringer fra tidligere projekter
- Brobygning kræver specialiserede fagligheder som arbejder sammen
- Det kræver en god organisering og systematisk planlægning
- Fundamentet er afgørende – uden et holdbart grundlag kolliderer selv den bedste konstruktion

Del 2: Om især PERMA

PERMA-projektet – et forsknings-/rådgivningssamarbejde med fokus på brobygning mellem viden og praksis

PERMA-projektet er finansieret af Arbejdsmiljøforskningsfonden og blev afsluttet i 2019.

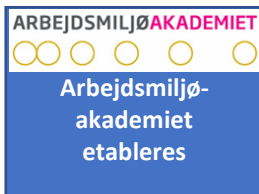
Projektet har dels kortlagt evidens i forhold til MSB samt smerter og dels inddraget 40 arbejdsmiljøprofessionelle rådgivere og konsulenter til at medvirke i at udvikle en række procesanbefalinger.

HIGHLIGHTS I PERMA

ARBEJDSMILJØRÅDGIVERNE

Direktør-
skift på
NFA

2 seminarer
med Andreas
Holtermann
&
Charlotte
Rasmussen

PERMA
modtager
støtte fra AMFF

PERMA gennemføres

2 PERMA
workshops
med MSB-
konsulenter

Direktør-
skift på
NFA

2014

Supersession om **"Hvad kræves at nå 2020 målene for MSB?"**

Professor Andreas Holtermann og professor Johan Hviid Andersen, Regionshospitalet i Herning

Supersession om **"Relationerne mellem forskere og praktikere"**

daværende forskningsdirektør på NFA, Niels Valentin m.fl.

Foredrag om **"Evidensbaseret praksis i den svenske bedriftssundhedstjeneste"**

professor Irene Jensen, Karolinska Institutet

2015

2016

Forum om **"MSB – fra forskning til praksis"** professor Lars Andersen, NFA m.fl.

Kick-Off for PERMA-projektet: Workshop om **"Anbefalinger til rådgivning i MSB på arbejdspladsen"**

Seniorforsker Charlotte Rasmussen, NFA m.fl.

2017

Forum om **"Hvordan styrker vi implementeringen af arbejdsmiljøindsatser omkring muskel og skeletbesvær?"** NFA, VFA, AT, BFA Velfærd, FOA, KL og SPARK

Workshop om PERMA **"Fra praksis til evidens – og tilbage igen: arbejdsmiljørådgivning i MSB"**

Seniorforsker Charlotte Rasmussen, NFA m.fl.

2018

Sporet **"Det sunde arbejdsliv"**

Workshop om PERMA **"Anbefalinger til rådgivning om MSB på arbejdspladsen"**

Seniorforsker Charlotte Rasmussen, NFA m.fl.

2019

BIFROST - styrket mental sundhed gennem brobygning

BIFROST er støttet af Vellivforeningen og gennemføres i et samarbejde mellem Team Arbejdsliv og Arbejds miljørådgiverne

I projektet deltager seks virksomheder og seks arbejds miljørådgivere

De foreløbige resultater identificerer kerneelementer og egenskaber i brobyggermetoden til arbejds miljørådgivning. Følgende forhold anses som forudsætninger for et godt samarbejde mellem SMV og rådgiver:

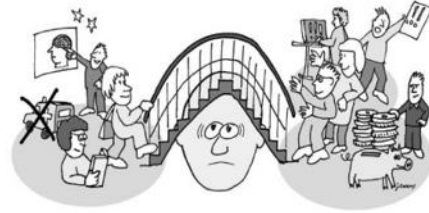
1. Personlige og faglige forudsætninger
2. Relationsopbygning og procesforståelse
3. Læring og værditilførsel

Projektet bekræfter værdien af, at udvikle metoden i et samarbejde mellem forskerne og virksomhederne, hvor de arbejds miljøprofessionelle rådgivere fungerer som brobyggere.

I forlængelse af projektet arbejder vi på udbyde et kursus i brobyggermetoden, målrettet arbejds miljøprofessionelle rådgivere.

Bifrost partnerskabsprojekt

- Samarbejde mellem arbejdsmiljørådgivere og små, -og mellemstore virksomheder (SMV'er) om forebyggelse og håndtering af stressrelateret sygefravær

Velliv
Foreningen

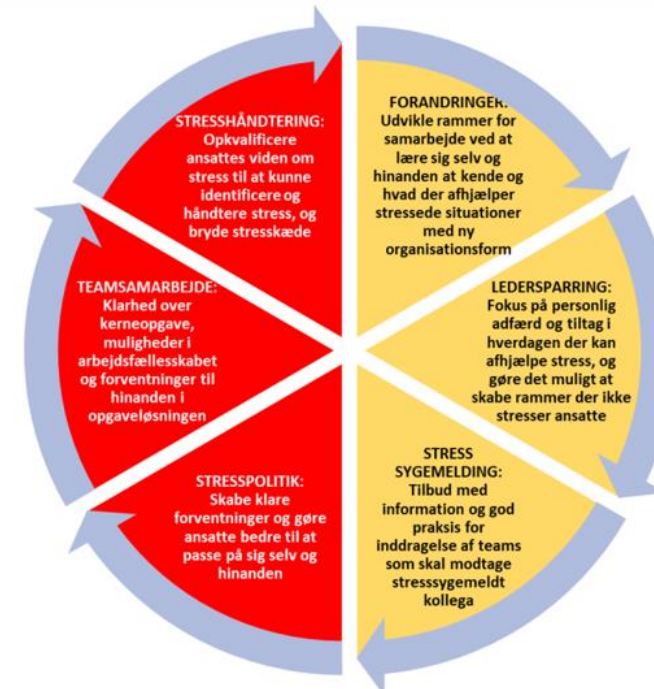
ARBEJDSMILJØRÅDGIVERNE
BRANCHEFORENINGEN FOR ARBEJDSMILJØRÅDGIVRE

ARBEJDSMILJØRÅDGIVERNE

1. Personlige og faglige forudsætninger
2. Relationsopbygning
3. Gensidig læring

ah/25-06-2020

Seks cases belyser samarbejde mellem rådgivere og SMV'er om forebyggelse og håndtering af stressrelateret sygefravær

Fra forskning til praksis i forebyggelsen af arbejdsulykker

R2P-projektet

Slutrapport til Arbejdsmiljøforskningsfonden
Projekt (38-2015-09)

Johnny Dyreborg¹, Ulrik Gensby², Hans-Jørgen Limborg² og Flemming Pedersen²
¹ Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø / ² Team Arbejdsliv ApS

Fra forskning til praksis i forebyggelsen af arbejdsulykker – et R2P projekt

Projektets formål: Metoder som kan forbedre brobygningen mellem forskning og praksis.

6 metalvirksomheder deltog i at tilpasse og afprøve en samarbejdsform mellem praktikere og forskere, som ramme for at omsætte viden til ”best practice”.

Den interaktive samarbejdsmodel, som er anvendt, involverer medarbejdere og ledere og giver plads til at koble forskningsbaseret viden til den erfaringsbaserede og praktiske viden.

Videnbrobygning, baseret på en interaktiv tilgang, forudsætter i de fleste virksomheder brug af kompetente interne eller eksterne arbejdsmiljørådgivere.

Arbejdsmiljørådgiverne kan fungere som vigtige brobyggere mellem forskning og praksis, og deltage i afprøvning og evaluering af de udviklede værktøjer.

Der var overordnet positive vurderinger af de afprøvede værktøjer, men også basis for tilpasning, såsom bedre vejledning i brugen af evidensgrundlaget med praktiske eksempler.

”Occupational health and safety professionals and practitioners – current knowledge about what they do, their role in organisations, their strategies and their impact”, Olesen, K.B.,
Centre for Ergonomics, Occupational Safety and Health, School of Health Science, Massey University, april 2020

Er de danske arbejdsmiljøprofessionelle egentlig arbejdsmiljøpraktikere?

Strahlendorf (2004) definerer arbejdsmiljøprofessionelle som dem, der arbejder med at yde hjælp og støtte til virksomheder og som enten er koordinatore eller ledere. Arbejdsmiljøprofessionelle omfatter også konsulenter og myndighedspersoner, som arbejder i feltet. Men det forudsætter, at den arbejdsmiljøprofessionelle tilhører en formel gruppe, med følgende karakteristika:

- Fælles uddannelse og efteruddannelse,
- Særlig viden på området
- Viden bruges til at forbedre forholdene for andre (positive, sociale behov)
- Individuelle vurderinger/skøn benyttes, som forudsætter en vis grad af beslutningsfrihed/autonomi
- Bygger på et værdigrundlag
- Strafsanktioner mod ”sub-standard” præstationer

Hvem lever op til ovenstående blandt ”arbejdsmiljøprofessionelle” i DK?

Hvordan beskrives de arbejdsmiljøprofessionelle rådgivere?

Et af de bedre bud har nu 13 år på bagen og stammer fra en undersøgelse af franske arbejdsmiljøprofessionelle, som kan være hjælpsomt. Der opereres med 6 kategorier: (kilde: Garrigou & Peissel-Cottenaz, 2008, her citeret fra Olsen, K.B. (2020))

AM-prof-kategori	Ledelses-engagement og politik	Medarbejder-involvering	Afdeling med AM-professionelle	Kvalifikationer
Prevention specialist	Stort/ja	Stærk	Ja	Akademisk uddannet arbejdskraft
Field Preventionist	Svag/ja	Stærk	nej	AM er det af kvalitet og miljøcertificering
Preventionist Manager	Stærkt/ja	Svag	Nej	Topstyret
Preventionist Proxy	Svag/nej	Svag	Nej	Internt rekrutteret og efteruddannet
Preventionist basic coordinator	Svag/nej	Stærk	Nej	Ønsker at udvide kompetencepaletten
Unstructured preventionst	Svag/nej	Svag	Nej	Deltidsansat i mindre virksomheder (50-99)

Del 3: Markedet for rådgivning og brobygning

→ "Kon-kollegaer" ←

Kort om markedsregulering

Rådgivningspåbud udgør kun få procent af de private rådgiveres omsætning. Store virksomheder, enkelte af de mellemstore private og offentlige virksomheder køber rådgivning . I øjeblikket handler det om overlevelse pga. af Covid-19 nedlukningen.

Tendens til et stigende antal interne ansættelse af arbejdsmiljøprofessionelle - både private virksomheder og offentlige enheder. Erfaringsmæssigt afføder disse ansættelser i højere grad bestilling af ekstern rådgivningsstøtte. Dog er de igangværende stramninger af det offentliges anvendelse af ekstern rådgivning og konsulentbistand en bremse for denne udvikling. Det samme gælder presset økonomi i de private virksomheder.

Hvad bestilles?

Quick fix er ofte resultatet, da pris er styrende og resultat underordnet, f.eks.

- individuel justering af kontorarbejdspladser
- tekniske apparater (luftrensere, ionbyttere, befugtere etc.)
- enkeltstående oplæg
- Individuel sundhedsprofil

Brandslukning, f.eks. når der sker en ulykke, ved påbud og når konflikter eskaleres. Forebyggende tiltag bestilles sjældent.

Individuel håndtering af medarbejdere og ledere – uden organisatoriske implikationer (tavshedspligt)

Del 4: Spørgsmål til "Hvordan styrker vi brobygningen?"

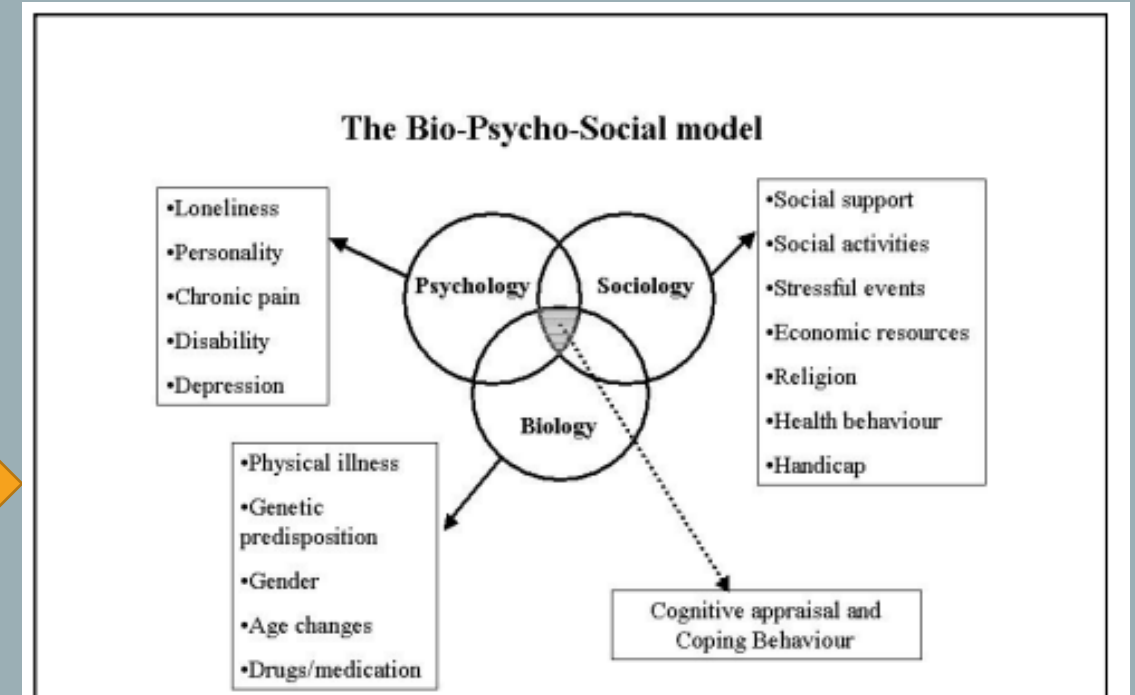
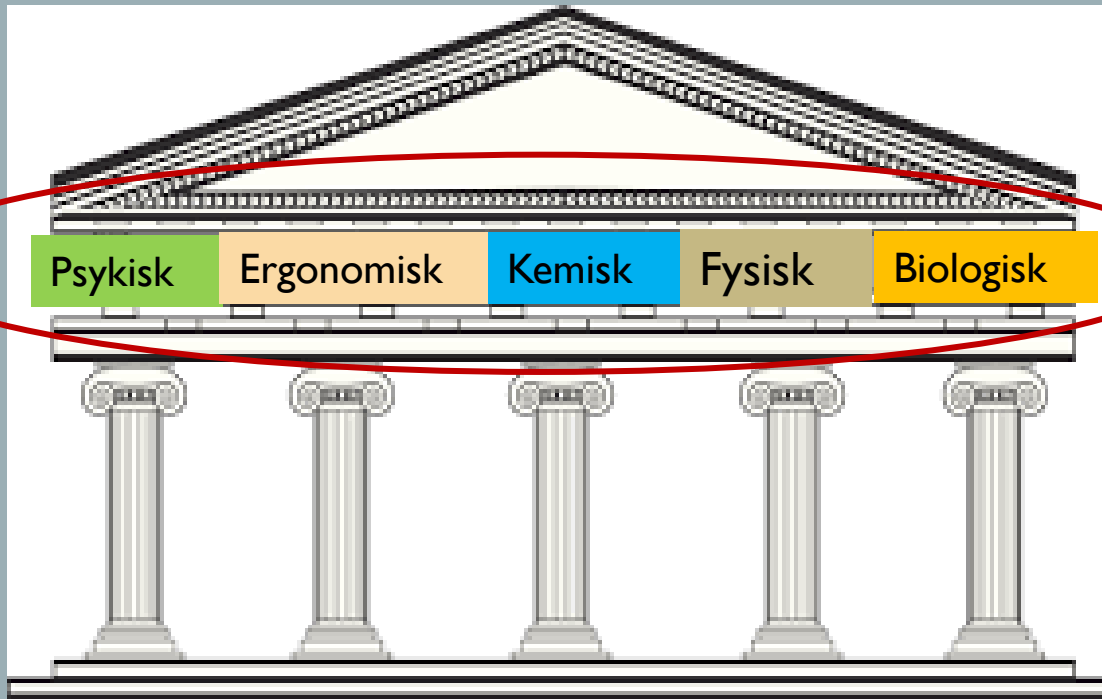
Hvordan kommer vi ud af den nuværende situation?

Er det realistisk at opnå støtte fra arbejdsmarkedets parter til, at mobilisere videnbrobygning og at støtte op om at opbygge den nødvendige kapacitet og kompetence blandt brobyggerne? Hvis ”ja” – hvordan?

I dag er der de facto metodefrihed for virksomhedsrådgivere og ingen kompetencekrav. Alene på området mental sundhed, er der flere hundrede metoder, som er til fri afbenyttelse. Desuden er der fri mulighed for at opfinde sin egen ”hjemmestrikkede løsninger” – kriteriet er blot at de kan sælges.

Fra monofaglige til interdisiplinære tilgange

Hvordan kan samarbejdet mellem arbejdsmiljøprofessionelle forskere og rådgivere udvikles, så det allerede starter i idefasen af projekter, som er praksisrettet? Hvordan kan krav til ansøgninger i f.eks. Arbejdsmiljøforskningsfonden stimulere dette samarbejde? Er der behov for forskningspolitiske initiativer til at understøtte dette?

Hvordan kan vi stimulere efterspørgsel efter ”videnbrobygning” og ”videnbrobyggere”?

Hvilke viden, færdigheder og kompetencer skal brobyggerne beherske?

Hvordan kan vi skabe muligheder for, at brobyggerne kan vedligeholde og opdatere indsigt i state-of the-art på relevant forskningsfelter?

Hvordan kan vi skabe rammer for et samarbejde på tværs af de traditionelle forsknings- og praksisfaglige siloer?

Hvordan kan vi hjælpe brobyggere til at benytte validerede metoder, som forholder sig til kontekst?

Hvilke kompetencepallet skal næste generation arbejdsmiljørådgivere beherske?

AM:2020

ARBEJDSMILJØKONFERENCEN **i nyt format**

Nyborg Strand 15. – 17. november 2020

ARENA 3: ARBEJDSMILJØVIDEN

- Fra formidling til udveksling og overførsel

”Forskere på universiteter, sektorforskningsinstitutter og højere læreanstalter producerer og opsamler ny viden med relevans for arbejdsmiljøet. Interne og eksterne konsulenter intervenserer og opsamler erfaringer og viden om det praktiske arbejdsmiljøarbejde. Arbejdsmedicinerne forsker og opsamler viden om patienterne, Arbejdstilsynet indsamler erfaringer og viden om virksomhedernes compliance. Vi er udfordret af, at for lidt forskningsbaseret viden når arbejdspladserne. Og der er brug for udveksling af viden mellem ”vidensproducenter” og ”vidensbrugere”. På denne arena vil vi arbejde med at styrke brobygningen og udveksling af viden mellem aktørerne.”

ah/25-06-2020

Mere info og tilmelding på <http://bamr.dk/>